

Schottisvarianter ur Gilbert 1890

Nedan följer fyra olika schottisvarianter hämtade ur M. B. Gilbert's dansbok *Round dancing* som kom ut i Portland, USA 1890.

Tolkningar av Eva-Christina Ragnarsdotter Söderman och Thommas Andersen

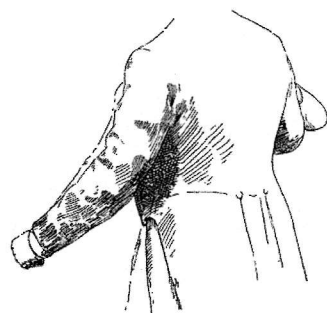
Allmänt

Dansstilen är utåtvidna fötter, sträckta knän och god hållning, som i den mesta 1800-talsdans. Vi skiljer på skutt och hopp. Skutt går från ena foten till andra, så ett skutt på vänster fot innebär att man landar på höger. Ett hopp innebär att man landar på samma fot som man hoppar; ett hopp på höger fot landar på höger fot.

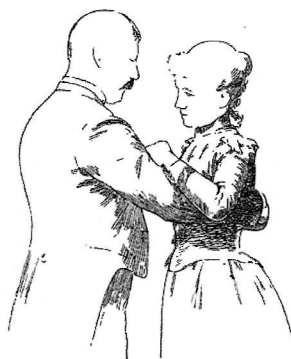
Siffran inom parentes anger taktdel och på slutet av varje dansbeskrivning ges en kortbeskrivning av schottissteget att använda som påminnelse eller minnesregel.

Fattning

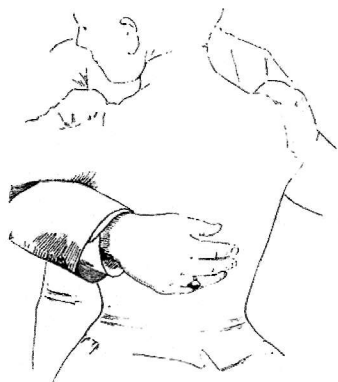
Valsfattning enligt illustrationer nedan. Det är tillåtet för herren att justera hur högt på damens rygg han vill hålla och för damen att hålla på herrns axel om parets inbördes längd så kräver. Gäller där ej annat anges. Observera den låga handfattningen.

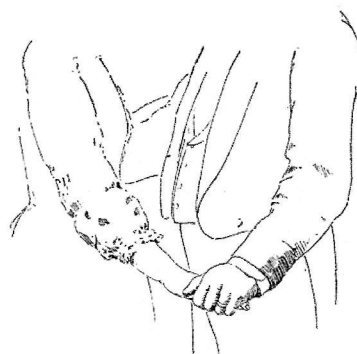
POSITION OF GENTLEMAN'S LEFT ARM.

POSITION OF LADY'S LEFT ARM.

POSITION OF GENTLEMAN'S RIGHT HAND.

POSITION OF EXTENDED HANDS.

Omdansningar

Det förekommer två olika omdansningssteg i dessa schottisar. Omdansningen sker medsols där ej annat anges.

Omdansning med **hoppsteg**:

Med 4 hoppsteg som i vanlig schottis. Skutt (1), hopp (2), skutt (3), hopp (4). Upprepas, totalt två takter. Man ska hinna två varv i omdansningen.

Omdansning med **waltz galop**:

Steget utförs så att herren gör ett skutt bakåt i dansriktningen till vänster fot (1), gör ett chassé-steg (höger till vänster i 3:e framför och ett steg bakåt i dansriktningen på vänster fot. Höger fot skall "skjuta iväg" vänster (å-2). Sedan gör herren ett skutt till höger fot framåt i dansriktningen (3), gör ett chassé-steg till höger i 3 bakom och ett steg framåt i dansriktningen på höger fot. Vänster fot skall "skjuta iväg" höger. (å-4). Upprepas. Man ska snurra ett halvt varv per steg och totalt omdansas två varv på två takter. Steget blir alltså skutt-chassé-skutt-chassé.

Detta omdansningssteg *påminner* om det som i folkdansrörelsen kallas äldre omdansningssteg.

Schottische

Schottissteg:

Dansas sidledes i färdriktningen som polka med ett halvt varv vändning i hoppet så att bägge stegen rör sig framåt i dansriktningen. Herren börjar på vänster fot, damen på höger.

Ta ett steg åt sidan till 2:ra position (1). Sätt den andra foten intill med viktöverföring(2). Gör ett litet skutt åt sidan, landa på foten som är framåt i dansriktningen (skuttet kan ersättas med ett glidsteg) (3). Gör ett hopp på den främre foten samtidigt som man snurrar ett ½ varv medsols (4). Upprepas med början på andra foten, som nu skall vara framåt i dansriktningen. Steget ska röra sig sidledes och vändningen ske i huvudsak i hoppet. Totalt två takter.

Omdansning:

Med hoppsteg enligt ovan.

Kort: Steg åt sidan-stäng-skutt-hopp m vändning

Military schottische

Fattning i schottisstegen: enkel midjefattning (se bild)

Schottissteg:

Ta ett steg framåt till 4:de position på ytterfötterna (1). Ta ett steg intill i första eller i tredje position bakom med innerfötterna (2). Ta ett skutt framåt på innerfötterna till 4:de position (3). Gör ett hopp på ytterfötterna och för innerfötterna framåt till 4:de position i luften (4). Upprepas med början på innerfötterna, totalt två takter.

Omdansning:

Med valsfattning dansas omdansning med hoppsteg eller waltz-galop i två takter.

Enkel midjefattning. Notera också fötternas utåtvridning.

Kort: Steg-stäng bakom-skutt-hopp

Glide schottische (no 2)

I denna dans är schottisstegget annorlunda och det rör sig sidledes fram och tillbaka i dansriktningen, men om man dansar denna dans bland andra, så kan man dansa den sidledes mot mitten och ut igen (herren med magen i dansriktningen) för att inte orsaka stopp i ringen.

Herren tar ett steg med vänster fot åt sidan till 2:a (1). Drag höger fot intill vänster och skjut omedelbart vänster fot åt sidan till 2:a (chassé) (å-2). Sätt höger fot intill vänster i 3:e bakom (3) Gör ett skutt åt sidan från höger fot till vänster samtidigt som höger fot sätt bakom vänster i 3:e bakom lyft (4). Upprepas åt höger.

Damen gör motsatt.

Omdansning med waltz-galop i två takter.

Kort: Steg åt sidan-chassé-stäng-skutt

The Harvard

Herren dansar alltid de två inledande stegen med ryggen i dansriktningen.

Herren tar ett långt glidsteg bakåt med vänster fot till 4:e (1). Sätt höger intill i 3:e framför (2). Tre omdansningssteg med waltz galop, börja på vänster fot. Herren kommer att röra sig bakåt-framåt-bakåt. Börja om dansen med ett långt glidsteg bakåt på höger för herren.

Omdansningen sker nu motsols med början på höger fot.

Det långa glidsteget kallas Harvard. Damen gör alltid Harvard framåt och på andra foten jämfört med herren. Dansen ska alltid göras omväxlande på vänster och höger fot och omdansningen sker växelvis med- och motsols. Man ska inte börja på samma fot två gånger efter varandra. The Harvard görs på två takter och är hälften så lång som vanlig schottis som görs på fyra.

Dansen har enligt Gilbert skapats av Prof. Vegas från New Orleans.

Schottis á la Gilbert

Vi har satt samman dessa fyra danser till en dans, så att man får lite omväxling i schottis.

Tur 1: Military schottische, omdansning med hoppsteg, två gånger

Tur 2: Glide schottische, två gånger*

Tur 3: Schottische, två gånger

Tur 4: The Harvard, 4 gånger

Omdansningen sker alltså varannan gång med hoppsteg och varannan gång med waltz-galop.

*om alla dansar Schottis á la Gilbert kan schottissteget dansas framåt och bakåt i dansriktningen, annars dansa gärna steget in mot mitten och ut igen med en liten rörelse framåt.

Dansen kan dansas två gånger rakt igenom, annars blir den ganska kort.

Gilberts beskrivningar

Här följer en avskrift av Gilberts beskrivningar. De är medtagna för att läsaren ska kunna jämföra vår tolkning med originalet och även ha möjlighet att göra sin egen tolkning. För att göra det senare rekommenderas att skaffa hela Gilberts bok och även studera andra källor från samma tid.

THE SCHOTTISCHE.

FIRST PART:-Slide left foot to the side (2d), 1; draw right to left, placing weight on right, 2; leap from right to left*, 3; hop on left, 4; one measure. Repeat, beginning with the right foot; in all, two measures.

SECOND PART: - Leap from right to left foot, 1; hop on left, 2; leap from left to right, 3; hop on right. 4 ; one measure. Repeat, counting 5,6,7,8; in all, two measures.

Counterpart for lady.

The first part to be done without turning. Two complete revolutions may be made during the second part.

The method employed to learn or teach the Schottische, may be the same as that used in the polka.

* A slide with the left foot may be used instead of his movement.

MILITARY SCHOTISCHE.

FIRST PART:-Position : Standing side by side, gentleman's right hand on lady's waist, lady', left hand resting on gentleman's upper arm.

Step left foot forward (4th), 1; bring right to left (1st, or 3rd behind) placing weight on right, 2; leap forward from right to left (4th), 3; hop on the left, at the same time passing right forward (4th raised), 4; one measure.

Repeat, beginning with the right foot; in all two measures.

SECOND PART: Take waltz position and do the second part of the Schottische, or the Waltz-Galop; two measures. Recommence at first part.

Counterpart for lady.

GLIDE SCHOTTISCHE

(No 2)

FIRST PART: -Slide left foot to side (2d) 1; draw right to left and immediately slide left to side (chassé), & 2; close right to left (3rd behind), 3; leap sideways from right to left, at the same time, bring right to left (3rd behind raised, 4; one measure) Repeat to the right, one measure.

SECOND PART: -Waltz-Galop two measures.

Counterpart for lady.

THE HARVARD

A long slide backward with left (4th), 1; draw right to left (3rd), 2: one measure. Waltz-Galop three measures, two counts to a measure.

Repeat, commencing with the right foot backward, and making the turn to the left in the Waltz-Galop.

The long slide is called the Harvard. The lady always makes the Harvard forward. Never Harvard with the same foot twice in succession. Each time you Harvard the direction of the Waltz-Galop is reversed. A slight spring before making the Harvard improves the dance.

This dance was composed by the late Prof. Vegas of New Orleans.